

Curtea Europeană a Drepturilor Omului

SECȚIA A TREIA

CAUZA SCUNDEANU ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

(Cererea nr. 10193/02)

HOTĂRÂRE

Strasbourg

2 februarie 2010

Hotărârea devine definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din Convenție. Aceasta poate suferi modificări de formă.

În cauza Scundeanu împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din Josep Casadevall, *președinte*, Elisabet Fura, Corneliu Bîrsan, Boštjan M. Zupančič, Egbert Myjer, Luis López Guerra, Ann Power, *judcători*, și Stanley Naismith, *grefier adjunct de secție*,

După ce a deliberat în camera de consiliu la 12 ianuarie 2010, pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea nr. 10193/02 îndreptată împotriva României, prin care un resortisant al acestui stat, domnul Ion Scundeanu („reclamantul”), a sesizat Curtea la 22 ianuarie 2002 în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („convenția”).

2. Guvernul român („Guvernul”) este reprezentat de agentul guvernamental, domnul Răzvan-Horațiu Radu, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. La 30 aprilie 2003, președintele Secției a treia a hotărât să comunice Guvernului cererea. La 24 martie 2009, în conformitate cu art. 29 § 3 din Convenție, președintele Secției a treia a hotărât că admisibilitatea și fondul cauzei vor fi examinate împreună.

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

A. Declanșarea urmăririi penale împotriva reclamantului

4. Reclamantul s-a născut în 1944 și locuiește în Comănești, județul Bacău.

5. La 31 mai 2001, în urma mai multor plângeri penale pentru înșelăciune depuse de reprezentanții mai multor societăți comerciale care au colaborat cu societatea comercială unde reclamantul era administrator, agenții de poliție din orașul Comănești au informat reclamantul cu privire la faptele care i se imputau. În aceeași zi, a fost declanșată urmărirea penală împotriva sa. În acest context, reclamantul a depus o declarație privind faptele respective. Un proces-verbal în care se atesta că persoana în cauză fusese informată cu privire la acuzațiile

aduse împotriva sa a fost redactat în aceeași zi. O a doua declarație a reclamantului în acest sens a fost depusă la 1 noiembrie 2001. Anchetatorii au trimis dosarul la parchet.

B. Arestarea preventivă și menținerea arestării preventive a reclamantului

6. La 2 noiembrie 2001, prin ordonanța Parchetului de pe lângă Judecătoria Moinești, reclamantul a fost anchetat pentru înșelăciune. În aceeași zi, prin ordonanța parchetului pronunțată în temeiul art. 148 lit. f) și h) C. proc. civ., reclamantul a fost arestat preventiv pe o perioadă de treizeci de zile. Parchetul a reținut că, între ianuarie și august 2001, reclamantul a emis mai multe cecuri fără acoperire, cauzând un prejudiciu de aproximativ 1 058 800 000 lei [și anume aproximativ 40 600 euro (EUR)] în patrimoniul mai multor societăți comerciale care colaboraseră cu societatea al cărui administrator era.

7. La data arestării preventive, procurorul N.M. l-a informat pe reclamant cu privire la acuzațiile aduse împotriva sa. Cu această ocazie, persoana în cauză a declarat că este informată cu privire la faptele care îi erau imputate. A fost depusă la dosar o copie a acestei declarații.

8. La 5 noiembrie 2001, reclamantul a fost adus în fața judecătoriei pentru verificarea legalității măsurii privative de libertate. Cu această ocazie, în conformitate cu art. 139 alin. (3⁴) C. proc. pen., reclamantul a solicitat revocarea măsurii arestării preventive din motive medicale, afirmând că starea sa de sănătate nu era compatibilă cu o astfel de măsură. Acesta a prezentat, în sprijinul cererii sale, raportul unei expertize medicale din 17 ianuarie 2000, întocmit pe durata executării unei pedepse cu închisoarea anterioare. În această expertiză medicală se menționa că reclamantul suferea de hernie de disc și de ciroză hepatică. Judecătoria a decis amânarea ședinței deoarece reclamantul nu semnase cererea de revocare.

9. La 6 noiembrie 2001, judecătoria a confirmat ordonanța parchetului privind arestarea preventivă a reclamantului. Instanța a reținut că reclamantul era recidivist și că se impunea menținerea arestării preventive a acestuia pentru a se garanta buna desfășurare a procedurii. În ceea ce privește starea de sănătate a reclamantului, instanța a considerat că, întrucât acesta a refuzat să își trateze afecțiunile după punerea în libertate, în iunie 2000, situația îi era imputabilă.

10. La 10 noiembrie 2001, aceiași anchetatori au trimis la parchet noi dosare de cercetare penală conținând alte plângeri penale pentru înșelăciune, depuse împotriva reclamantului de către administratorii altor societăți comerciale.

11. Reclamantul a contestat hotărârea în fața Tribunalului Bacău în temeiul a două expertize, una din martie 1993, iar cealaltă din ianuarie 2000.

12. La 15 noiembrie 2001, tribunalul a respins recursul, considerând că documentele medicale prezentate nu confirmau afirmațiile reclamantului cu privire la starea sa de sănătate și că acestea nu justificau, prin urmare, punerea sa în libertate.

13. Prin rechizitoriul din 22 noiembrie 2001, reclamantul a fost anchetat, de asemenea, pentru fals și uz de fals (infracțiune prevăzută de art. 282 C. pen.). O copie a acestui rechizitoriu a fost depusă la dosar.

14. La 26 noiembrie 2001, parchetul de pe lângă judecătoria a solicitat instanței prelungirea arestării preventive a reclamantului. Acesta din urmă a solicitat revocarea acestei măsuri invocând caracterul precar al stării sale de sănătate.

15. La 28 noiembrie 2001, reținând amploarea prejudiciului potențial cauzat de către reclamant, judecătoria a respins cererea respectivă și a prelungit măsura privativă de libertate până în prima zi în care instanța urma să se pronunțe cu privire la fondul cauzei.

16. La 7 septembrie 2002, reclamantul a solicitat din nou revocarea măsurii arestării preventive din motive de sănătate. O cerere identică a fost depusă de M.E., administratoarea societății comerciale în care reclamantul era asociat. Aceasta susținea că situația care se afla la originea acuzațiilor aduse reclamantului era cauzată de un blocaj financiar.

17. La 8 ianuarie 2002, judecătoria a solicitat Laboratorului de medicină legală din Bacău să efectueze o expertiză pentru a stabili dacă reclamantul putea fi îngrijit în penitenciarul-spital sau dacă necesita îngrijiri speciale incompatibile cu regimul detenției.

18. La 4 februarie 2002, în lipsa informațiilor din partea laboratorului, instanța a decis menținerea arestării preventive a reclamantului. Aceasta a solicitat din nou informațiile medicale respective.

19. La 18 februarie 2002, instanța a luat act de refuzul reclamantului de a se supune investigațiilor neurologice din laboratorul spitalului din Bacău. Aceasta a solicitat Laboratorului de medicină legală din Iași să efectueze expertiza privind compatibilitatea stării de sănătate a reclamantului cu regimul detenției.

20. La 7 martie 2002, Laboratorul de medicină legală din Iași a confirmat posibilitatea efectuării expertizei medicale solicitate. La 18 martie 2002, ca urmare a cererii de amânare formulate de reclamant, a fost stabilit un nou termen pentru pronunțarea unei hotărâri cu privire la cererea sa de revocare. A doua zi, judecătoria a solicitat din nou Laboratorului de medicină legală din Iași efectuarea expertizei. În aceeași zi, a dispus transferul reclamantului la Penitenciarul Iași. Acest transfer a avut loc la 28 martie 2002.

21. La 1 aprilie 2002, judecătoria a decis din nou amânarea examinării cererii de revocare din cauza absenței reclamantului (ca urmare a transferului său la Penitenciarul Iași) și a raportului de expertiză medicală. Un nou termen a fost acordat Laboratorului de medicină legală din Iași.

22. Acest laborator a informat judecătoria că un examen medical fusese efectuat la 8 aprilie 2002 și că erau necesare examinări suplimentare. La 15 aprilie 2002, având în vedere această comunicare, instanța a decis să amâne examinarea cererii reclamantului.

23. La 20 aprilie 2002, aceasta a decis să amâne din nou examinarea cererii respective din cauza rezilierii contractului de asistență judiciară încheiat între reclamant și reprezentantul său.

24. La 29 aprilie 2002, a solicitat din nou laboratorului din Iași să prezinte raportul de expertiză necesar examinării cererii de revocare formulate de către reclamant.

25. La 30 mai 2002, Laboratorul de medicină legală din Iași a depus un raport de expertiză medicală, efectuat la 8 aprilie 2002, în care medicii constatau că reclamantul suferea de „un sindrom poliradicular cervical și lombar nesistematizat, [...] de hernie de disc, de hepatopatie cronică, [...] de angină pectorală stabilă, consecință a unui infarct, precum și de cataractă”. În ceea ce privește hernia de disc, medicii recomandau un examen RMN și spitalizarea reclamantului timp de o lună în vederea reeducării. Ei considerau că această afecțiune nu putea fi tratată în cadrul penitenciarelor-spitale, deoarece necesita o reeducare cu o durată de trei luni, supraveghere medicală și un examen RMN, precum și eventual o intervenție chirurgicală într-o clinică specializată.

26. La 31 mai 2002, reclamantul a recuzat procurorul însărcinat cu procedura penală declanșată împotriva sa. Această cerere a fost respinsă de judecătoria ca nefondată.

27. La 3 iunie 2002, instanța a respins cererea de revocare a măsurii arestării preventive ca fiind inadmisibilă. Aceasta a reamintit că o asemenea cerere nu putea fi formulată decât în caz de executare a unei pedepse definitive cu închisoarea, în urma unei condamnări definitive. Cu toate acestea, instanța a hotărât că pentru afecțiunile care nu puteau fi tratate în detenție, reclamantul trebuia spitalizat, sub escortă, în spitale private pentru a fi îngrijit.

28. Prin hotărârea din 11 iunie 2002, tribunalul a respins recursul reclamantului ca nefondat. În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul parchetului a solicitat respingerea recursului, deoarece, potrivit acestuia, infracțiunile pentru care reclamantul fusese arestat preventiv erau foarte grave.

29. Judecătorii au apreciat că reclamantul suferea de bolile respective înainte de arestarea sa preventivă și că gravitatea acestora nu împiedicase luarea măsurii în cauză. Prin urmare, au constatat că nu survenise nicio modificare, care să poată schimba circumstanțele în temeiul cărora fusese luată această măsură.

Cu privire la starea de sănătate a reclamantului, instanța de recurs a constatat:

„[...] din certificatele medicale nu reiese că ar fi necesară o intervenție chirurgicală de urgență. Chiar dacă reclamantul s-ar îmbolnăvi în timpul arestării preventive, art. 139 alin. (2) C. proc. pen. nu ar fi aplicabil în speță [...] deoarece circumstanțele în temeiul cărora s-a dispus arestarea nu au dispărut. (...)

În temeiul decretului președințial din 20 iulie 2000, [...] reclamantul a beneficiat de o grațiere individuală. Această măsură de clemență a fost luată în temeiul certificatelor medicale stabilite înainte de 20 iulie 2000.

Atunci când a fost pus în libertate, reclamantul nu a urmat tratamentele medicale prescrise de către medici și a săvârșit alte infracțiuni.

Prezenta acțiune penală [...] este caracterizată printr-o mare complexitate și printr-un prejudiciu important; în plus, inculpatul, care este recidivist, reprezintă un adevărat pericol pentru ordinea publică.

În consecință, pentru o mai bună desfășurare a procesului penal, arestarea preventivă a reclamantului pare a fi necesară.”

30. La 10 iunie 2002, reclamantul a depus o nouă cerere de revocare a măsurii arestării preventive care a fost respinsă în aceeași zi, printr-o încheiere. Recursul împotriva acestei încheieri a fost respins la 22 august 2002 de tribunal. Instanța a considerat că menținerea arestării preventive a reclamantului se impunea din cauza activității infracționale pe care acesta o desfășurase în calitate de administrator a două societăți comerciale și a potențialului pericol pe care îl reprezenta dacă era pus în libertate. În continuare, a considerat că starea de sănătate a reclamantului nu putea constitui un motiv de revocare, întrucât bolile sale nu reprezentau urgențe medicale.

31. Potrivit aceluiași informații, la 26 august 2002, cu ocazia unei ședințe care să permită instanței să soluționeze fondul cauzei, reclamantul a introdus o nouă cerere de revocare a măsurii arestării preventive. Această cerere a fost respinsă în aceeași zi. Reclamantul a formulat recurs împotriva acestei decizii.

32. O nouă cerere identică a fost formulată la 23 iulie 2002 de către un administrator al uneia dintre societățile care îi aparțineau reclamantului. La 26 august 2002, judecătoria a solicitat Laboratorului de medicină legală din Iași să efectueze o nouă expertiză medicală privind posibilitatea de a acorda asistență în cazul afecțiunilor de care suferea persoana în cauză în regim de detenție.

33. Potrivit Guvernului, la 17 decembrie 2002, tribunalul a conexas toate dosarele cu privire la cererile de revocare și a respins recursul reclamantului ca inadmisibil.

34. La 8 ianuarie 2003, Laboratorul de medicină legală din Iași a depus la dosar un raport de expertiză întocmit la 12 decembrie 2002, care confirma afecțiunile reclamantului (discopatie cervicală, hernie de disc, hipertensiune arterială de gradul al treilea, sechele după infarct, angină pectorală stabilă și cataractă nucleară la ochiul drept) și constata că afecțiunile cardiovasculare puteau fi tratate în regim de detenție. În ceea ce privește hernia de disc, medicii de la Institutul de Medicină Legală din Iași au ajuns la următoarea concluzie:

„[...] Discopatia cervicală necesită un tratament antiinflamator [...], iar pentru hernia de disc există deja o indicație pentru un tratament neurochirurgical. Aceste afecțiuni nu presupun un risc vital, dar întârzierea realizării unei intervenții chirurgicale poate avea ca rezultat o sciatică de natură paralică, cu grave consecințe ulterioare asupra stării de sănătate a pacientului. Intervenția chirurgicală nu poate fi efectuată în rețeaua de penitenciare-spital, ci numai într-o clinică specializată aparținând Ministerului Sănătății, un tratament cu o durată de trei luni fiind necesar.”

35. La 13 ianuarie 2003, întemeindu-se pe concluziile raportului de expertiză medicală din 8 ianuarie 2003 și considerând că starea de sănătate a reclamantului ar fi pusă în pericol dacă nu ar avea loc intervenția chirurgicală într-o clinică specializată, judecătoria a dispus revocarea măsurii arestării preventive.

36. Elementele aflate la dosar nu arată dacă reclamantul a fost condamnat sau achitat pentru presupusele infracțiuni care conduseseră la arestarea sa preventivă. Reclamantul nu a informat Curtea cu privire la urmările acestei proceduri și nici dacă a fost operat după punerea sa în libertate.

C. Tratatamentul medical al reclamantului

37. Trei expertize medicale efectuate în 1993, 1998 și 1999 confirmau afecțiunile de care suferea reclamantul (ciroză hepatică, discopatie lombară stângă, insuficiență circulatorie cu tulburări hemodinamice cerebrale, hemiplegie/hemibloc stâng, cataractă, cardiopatie cu tulburări ale ritmului cardiac, toate aceste afecțiuni fiind în stadiu cronic).

38. Între 2 și 7 noiembrie 2001, reclamantul a refuzat să se hrănească. La această ultimă dată, a fost internat în spitalul din Moinești cu diagnosticul de „criză de hipoglicemie”. A doua zi, după ce a refuzat orice analize și orice tratament, a fost externat.

39. Astfel cum reiese din fișa medicală întocmită de serviciul medical al penitenciarului de pe lângă Ministerul Justiției, la 9 noiembrie 2001, reclamantul, suferind o criză de hipoglicemie, a primit din partea medicilor spitalului din Moinești un tratament de urgență constând în perfuzii cu glucoză.

40. La 11 și 12 noiembrie 2001, reclamantul a fost spitalizat la Spitalul Județean Bacău pentru o hipoglicemie cauzată de refuzul acestuia de a se hrăni. Cu această ocazie, reclamantul a declarat că a suferit, în 1989, două accidente vasculare cerebrale. Medicii au autorizat transferul său la Penitenciarul-Spital București-Jilava.

41. La 12 noiembrie 2001, reclamantul a fost spitalizat la Penitenciarul-Spital Jilava pentru refuz de hrană, hipoglicemie, cardiopatie cu tulburări ale ritmului cardiac și hemibloc stâng. La 17 noiembrie 2001, acesta a refuzat să efectueze analizele medicale. După două zile, a refuzat din nou să se hrănească, ceea ce i-a cauzat amețeli și crampe abdominale. Cu această ocazie, medicii au confirmat cardiopatia cu tulburări ale ritmului cardiac și au recomandat o expertiză medico-legală pentru a stabili dacă afecțiunile de care suferea reclamantul puteau fi tratate în rețeaua de penitenciare-spital.

42. La 8 decembrie 2001, după transferul său la Penitenciarul Bacău, reclamantul a fost examinat de către medicii din penitenciarul-spital, care i-au administrat în special următoarele medicamente: Isosorbit dinitrat, Aspacardin, Diclofenac și Lipovitan pentru a trata cardiopatia, hemiblocul, discopatia, hemiplegia și ciroza. La 20 decembrie 2001, medicii i-au administrat Isosorbit dinitrat, Aspacardin, Piafen, Doxicilină și Bromhexin, pentru aceleași afecțiuni. La 2 ianuarie 2002, reclamantul a fost tratat pentru aceleași afecțiuni (Isosorbit dinitrat și Aspacardin) și pentru hernia de disc (Europirin). La 4 februarie și la 6 martie 2002, a fost tratat pentru hemipareză și hipertensiune.

43. La 23 ianuarie 2001, reclamantul a fost examinat de medicii laboratorului medical din Bacău, în special pentru afecțiunile cardiologice și gastroenterologice. I s-a recomandat, de asemenea, un tratament. În ceea ce privește examenul neurologic, fiind convins că neurologul fusese implicat în arestarea sa, reclamantul a refuzat orice analiză și orice examinare.

44. La 8 aprilie 2002, Laboratorul de medicină legală din Iași a efectuat un raport de expertiză medicală (supra, pct. 25). La 22 aprilie 2002, medicii de la spitalul din Iași au efectuat un examen oftalmologic. De la 23 la 29 aprilie 2002, reclamantul a fost spitalizat la serviciul de neurologie de la spitalul din Iași pentru a fi examinat.

45. La 22 mai 2002, medicii de la Penitenciarul-Spital Bacău i-au administrat un tratament pentru afecțiunile cardiologice (Diacordin, Furosemid, Nitromint, Farcovit, Meprobat și Piroxicam). După două zile, reclamantul a refuzat să continue acest tratament. La 14 iunie și la 15 iulie 2002, aceiași medici i-au administrat un tratament pentru hipertensiunea arterială și ciroză.

46. De la 25 iulie la 11 august 2002, reclamantul a fost spitalizat pentru discopatie și monopareză în cadrul serviciului de neurologie de la Penitenciarul-Spital Jilava. Acesta a refuzat investigațiile medicale și orice tratament.

47. La 9 septembrie 2002, medicii de la Penitenciarul-Spital Bacău i-au administrat un tratament pentru hipertensiunea arterială și, la 12 septembrie 2002, un tratament pentru ciroză și monopareză.

48. La 20 noiembrie 2002, reclamantul a fost internat la Spitalul Militar Iași pentru discopatie (examen RMN). Medicii au constatat o „ușoară protruzie discală”. La 3 decembrie 2002, medicii de la spitalul din Bacău i-au administrat un tratament pentru afecțiunile cardiologice, hepatită și bronșită. La 11 decembrie, reclamantul a fost examinat de medicii de la serviciul de neurochirurgie din Iași pentru discopatie, iar aceștia i-au administrat un tratament. După șapte zile, persoana în cauză a refuzat un nou examen neurologic.

49. La 12 decembrie 2002, reclamantul a fost dus la Institutul de Medicină Legală din Iași pentru o expertiză (a se vedea supra, pct. 34).

II. DREPTUL INTERN RELEVANT

50. În ceea ce privește arestarea preventivă și prelungirea acestei măsuri, dispozițiile relevante în speță din Codul de procedură penală, astfel cum erau redactate la momentul faptelor, precum și esențialul din practica internă privind noțiunea de „pericol pentru ordinea publică” prevăzută la art. 148 lit. h) C. proc. pen., sunt descrise în hotărârea *Mujea împotriva României* [(dec.), nr. 44696/98, 10 septembrie 2002] și în hotărârea *Calmanovici împotriva României* (nr. 42250/02, pct. 40-42, 1 iulie 2008). Trebuie reținut faptul că art. 148 C. proc. pen. prevedea că arestarea preventivă nu putea fi solicitată de un procuror decât dacă se îndeplineau, în mod cumulativ, condițiile art. 143 C. proc. pen. (probe sau indicii concludente în ceea ce privește săvârșirea unei infracțiuni) și unul dintre cazurile prevăzute la articolul în cauză, în special: inculpatul a fugit ori s-a ascuns în scopul de a se sustrage de la urmărire sau de la judecată [art. 148 alin. (1) lit. c)], există una din circumstanțele agravante [148 alin. (1) lit. g)], inculpatul a săvârșit o infracțiune pentru care legea prevede pedeapsa închisorii mai mare de 2 ani și lăsarea sa în libertate ar prezenta un pericol pentru ordinea publică [148 alin. (1) lit. h)]. Durata arestării inculpatului poate fi prelungită în caz de necesitate și numai motivat (art. 155).

51. Celelalte dispoziții relevante în speță ale Codului de procedură penală în vigoare la momentul faptelor prevăd următoarele:

Art. 136

Scopul și categoriile măsurilor preventive

„În cauzele privitoare la infracțiuni pedepsite cu închisoare, pentru a se asigura buna desfășurare a procesului penal ori pentru a se împiedica sustragerea învinutului sau inculpatului de la urmărirea penală [...], se poate lua față de acesta una din următoarele măsuri preventive: [...] alin. (1) lit. c) arestarea preventivă. [...] Măsura arătată la art. 136 alin. (1) lit. c) se poate lua numai de procuror sau de instanța de judecată.”

Art. 137¹

Aducerea la cunoștință a motivelor luării măsurilor preventive și a învinuirii

„(1) Persoanei reținute sau arestate i se aduc, de îndată, la cunoștință, motivele reținerii sau ale arestării. Învinuirea se aduce la cunoștință celui arestat, în cel mai scurt termen, în prezența unui avocat.

[...] instanța de judecată ori, după caz, procurorul încunoștințează despre măsura luată, în termen de 24 de ore, un membru al familiei acestuia ori o altă persoană pe care o desemnează învinutul sau inculpatul, consemnându-se aceasta într-un proces-verbal.”

Art. 139

Înlocuirea sau revocarea măsurilor preventive

„Măsura preventivă luată se înlocuiește cu altă măsură preventivă, când s-au schimbat temeiurile care au determinat luarea măsurii.

Când nu mai există vreun temei care să justifice menținerea măsurii preventive, aceasta trebuie revocată din oficiu sau la cerere. [...]”

Art. 453

Amânarea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață

„Executarea pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață poate fi amânată în următoarele cazuri:

a) când se constată pe baza unei expertize medico-legale că cel condamnat suferă de o boală care îl pune în imposibilitate de a executa pedeapsa. În acest caz, executarea pedepsei se amână până când condamnatul se va găsi în situația de a putea executa pedeapsa; [...]”

Art. 455

Întreruperea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață
„Executarea pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață poate fi întreruptă în cazurile și condițiile prevăzute în art. 453 [...]”

ÎN DREPT

I. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ART. 3 DIN CONVENȚIE

52. Reclamantul susține că menținerea arestării sale preventive între 2 noiembrie 2001 și 13 ianuarie 2003 a reprezentat, ținând seama de starea sa de sănătate precară, un tratament inuman și degradant. Acesta invocă art. 3 din Convenție, formulat după cum urmează:

„Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.”

Cu privire la admisibilitate

1. Argumentele părților

53. Guvernul susține că tratamentul invocat nu a atins gradul de gravitate necesar pentru a intra sub incidența art. 3 din Convenție. Acesta consideră că arestarea preventivă a reclamantului nu poate ridica, în sine, o problemă din perspectiva art. 3 din Convenție și că refuzul de a pune în libertate o persoană bolnavă nu reprezintă un tratament contrar acestei dispoziții. Aducă că, în schimb, statul are obligația pozitivă de a asigura un tratament medical adecvat în cadrul penitenciarelor-spital și, dacă starea de sănătate a unui deținut impune acest lucru, de a permite spitalizarea acestuia într-un spital civil.

54. De altfel, acesta afirmă că reclamantul a beneficiat de un tratament medical pentru toate afecțiunile de care suferea. În această privință, prezintă un tabel care menționează afecțiunile de care suferea reclamantul, datele la care s-au administrat îngrijiri (de la 2 noiembrie 2001 la 18 decembrie 2002) și unitățile medicale în care s-au administrat îngrijirile (nouă examinări medicale în interiorul sistemului penitenciar, o internare într-un penitenciar-spital și 5 internări în spitale civile).

55. Potrivit Guvernului, anumite deficiențe în stabilirea diagnosticului sau în administrarea unui tratament care ar fi fost mai adecvat nu pot fi considerate ca fiind contrare cerințelor art. 3 din Convenție. Guvernul afirmă că rețeaua de penitenciare-spital a fost modernizată și că aceasta poate să efectueze analize și să ofere tratamente mai complexe. În ceea ce privește starea de sănătate a reclamantului, Guvernul consideră că agravarea vechilor sale afecțiuni a fost cauzată de greva foamei făcută de mai multe ori în semn de protest împotriva arestării preventive, ceea ce i-ar fi accentuat anemia, astfel cum reieșea din registrele de observații redactate de medicii din penitenciar. De asemenea, având în vedere examinările medicale ale reclamantului și perioadele de spitalizare și de tratament de care a beneficiat, Guvernul consideră că nu li se poate imputa autorităților nicio deficiență în asigurarea unei asistențe medicale corespunzătoare afecțiunilor de care suferea reclamantul [*Deligiannis împotriva Greciei* (dec.), nr. 5074/03, 5 iunie 2003]. Acesta solicită Curții să aplice jurisprudența *Kudla împotriva Poloniei* [(GC), nr. 30210/96, pct. 94, CEDO 2000-XI] și propune să se respingă acest capăt de cerere ca incompatibil *ratione materiae*.

57. Reclamantul contestă argumentele Guvernului. El afirmă că medicii din penitenciarul-spital nu i-au acordat un tratament adecvat pentru hernia de disc și ciroza de care suferea și că acest lucru a dus la o paralizie. Contestă datele indicate în tabelul prezentat de Guvern și afirmă că nu a primit niciodată medicamente și că nu a avut posibilitatea de a se îngriji cu medicamentele trimise de familia sa.

2. Motivarea Curții

58. Curtea face trimitere la principiile fundamentale care rezultă din jurisprudența sa referitoare la monitorizarea și tratamentul medical aplicat unei persoane private de libertate [Kudła, citată anterior, pct. 91, *Paladi împotriva Moldovei* (GC), nr. 39806/05, pct. 71, 10 martie 2009, și *Mouisel împotriva Franței*, nr. 67263/01, pct. 38, CEDO 2002-IX]. Deși nu se poate deduce din aceasta o obligație generală de a elibera un deținut din motive de sănătate, art. 3 din Convenție impune, în orice situație, statului să protejeze integritatea fizică a persoanelor private de libertate, în special prin asigurarea îngrijirilor medicale necesare (*Rivičre împotriva Franței*, nr. 33834/03, pct. 62, 11 iulie 2006).

59. În speță, Curtea ia act de faptul că reclamantul se plânge de omisiuni și nereguli din partea autorităților în furnizarea medicamentelor prescrise, necesare tratamentului afecțiunilor sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Sakkopoulos împotriva Greciei*, nr. 61828/00, pct. 41, 15 ianuarie 2004). Prin urmare, Curtea va examina respectarea, de către autorități, a obligației lor pozitive de a-i asigura reclamantului, pe durata stării de detenție, monitorizarea medicală, precum și tratamentul prescris de către medici pentru tratarea afecțiunilor respective și, de asemenea, va ține seama de evoluția stării sale de sănătate [*I.T. împotriva României* (dec.), nr. 40155/02, 24 noiembrie 2005].

60. Curtea ia act de faptul că reclamantul afirmă că nu a primit tratament medical pentru discopatie și ciroză și că acest lucru a determinat paralizia de care suferă. În ceea ce privește afecțiunile sale, Curtea observă că, astfel cum reiese din expertizele efectuate în 1993, 1998, 1999 și 2000, reclamantul suferea deja de acestea înainte de 2 noiembrie 2001, data arestării preventive, și că, de asemenea, prezenta deja o hemiplegie stângă. Prin urmare, având în vedere elementele de fapt incluse în dosar, aceste afecțiuni nu au fost cauzate de arestarea sa preventivă și, în concluzie, nu se poate considera că autoritățile sunt răspunzătoare de acest lucru.

61. De asemenea, Curtea subliniază că afecțiunile de care suferea reclamantul (ciroză hepatică, discopatie lombară stângă, insuficiență circulatorie cu tulburări hemodinamice cerebrale, hemiplegie/hemibloc stâng, cataractă, cardiopatie cu tulburări ale ritmului cardiac) se aflau deja în stadiu cronic înainte de arestarea sa preventivă.

62. În ceea ce privește monitorizarea afecțiunilor efectuată după arestarea preventivă a reclamantului, Curtea subliniază că monitorizarea a constat în principal în examinări periodice, în urma cărora medicii puteau să analizeze datele colectate și să adapteze tratamentul care trebuia administrat. În această privință, din dosar reiese că persoana în cauză a fost internată de mai multe ori, în special la Penitenciarul-Spital Jilava (supra, pct. 41 și 46), la spitalele civile din Moinești (supra, pct. 38 și 39) și din Bacău (supra, pct. 40) și că a fost examinat în laboratoarele medico-legale din Bacău și Iași (supra, pct. 43 și, respectiv, 44), al căror personal era competent pentru stabilirea unui bilanț de sănătate în raport cu afecțiunile de care suferea reclamantul, efectuarea analizelor și administrarea unui tratament. Având în vedere elementele aflate la dosar, Curtea constată că analizele și tratamentele au fost efectuate cu o anumită regularitate.

63. În ceea ce privește monitorizarea medicală a reclamantului, Curtea observă că din fișa medicală reiese că acesta refuzase să se hrănească timp de mai multe săptămâni, ceea ce a provocat crize de hipoglicemie.

64. De asemenea, Curtea observă că cererea de revocare a măsurii privative de libertate formulată de reclamant se întemeia pe un vechi raport de expertiză, efectuat în 2000 în cadrul unei alte proceduri privind o condamnare penală anterioară. Deși este adevărat că, sesizate cu privire la cererea de revocare, instanțele interne nu au reacționat cu promptitudine pentru a dispune efectuarea unei expertize medicale, nu este mai puțin adevărat că prima expertiză efectuată nu indică, în mod cert, o stare de urgență, chiar dacă s-a constatat că unele dintre afecțiuni trebuiau tratate în afara penitenciarelor-spital (supra, pct. 25). În afară de aceasta, cu

privire la necesitatea unei examinări și a unui tratament pentru discopatie, Curtea observă că acest lucru a fost posibil la 20 noiembrie 2002, la Spitalul Militar Iași. În cele din urmă, Curtea ia act de refuzul reclamantului, după transferul într-un spital civil, de a efectua analizele impuse de afecțiunile sale (supra, pct. 48 *in fine*). În această privință, subliniază, de asemenea, atitudinea necooperantă a reclamantului, care s-a opus de mai multe ori tratamentelor și examinărilor medicale, fără niciun motiv obiectiv care să îi justifice comportamentul (supra, pct. 43, 45, 46 și 48 *in fine*). Curtea nu este convinsă că o asemenea atitudine se poate explica prin starea psihologică a persoanei în cauză la momentul respectiv și, în orice caz, reclamantul nu susține acest lucru.

65. În plus, Curtea observă că medicii de la Institutul de Medicină Legală din Iași indicaseră faptul că o soluție de urgență nu se impunea în speță, întrucât afecțiunile reclamantului nu prezentau un „risc vital”, dar că era preferabil să nu se întârzie realizarea unei asemenea intervenții neurochirurgicale (supra, pct. 34).

66. În ceea ce privește argumentul reclamantului conform căruia nu ar fi primit medicamentele la care se referă Guvernul, nimic din dosar nu permite coroborarea unei asemenea afirmații.

67. După efectuarea unei evaluări globale a faptelor pe baza probelor prezentate în fața sa, Curtea consideră că autoritățile și-au respectat obligația de a proteja sănătatea persoanei în cauză; de asemenea, consideră că suferința pe care acesta din urmă pretinde că a resimțit-o din cauza menținerii detenției în pofida stării sale de sănătate nu a atins pragul minim de gravitate impus de art. 3 din Convenție [a se vedea, *mutatis mutandis*, *Corsaro împotriva Italiei* (dec.), nr. 69135/01, 6 noiembrie 2003, *Dimitrov împotriva Bulgariei* (dec.), nr. 50401/99, 26 mai 2005, și *Ene împotriva României* (dec.), nr. 15110/05, 18 mai 2006].

68. Reiese că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în temeiul art. 35 § 3 și 4 din Convenție.

II. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ART. 5 § 2 DIN CONVENȚIE

Cu privire la admisibilitate

69. Invocând art. 5 § 2 din Convenție, reclamantul afirmă că nu a fost informat cu privire la motivele arestării sale și cu privire la acuzațiile aduse împotriva sa. Această dispoziție este formulată după cum urmează:

„2. Orice persoană arestată trebuie să fie informată, în termenul cel mai scurt și într-o limbă pe care o înțelege, asupra motivelor arestării sale și asupra oricărei acuzații aduse împotriva sa.”

70. Guvernul susține că reclamantul a fost informat cu privire la acuzațiile de înșelăciune aduse împotriva sa în aceeași zi în care a început ancheta penală; acesta trimite ca dovadă copia unui proces-verbal întocmit în acest sens, depus la dosarul cererii. De asemenea, afirmă că natura și conținutul informațiilor oferite reclamantului i-au permis să beneficieze de un recurs împotriva măsurii privative de libertate. În consecință, solicită Curții să respingă acest capăt de cerere ca fiind în mod vădit nefondat.

71. Reclamantul consideră că acuzația adusă împotriva sa (înșelăciune) ar fi trebuit să fie tratată ca un litigiu de natură civilă și nu penală, întrucât se referea la utilizarea mai multor bilete la ordin.

72. Curtea reamintește că art. 5 § 2 enunță o garanție fundamentală: orice persoană arestată trebuie să știe de ce a fost privată de libertate. Această garanție obligă la semnalarea către o asemenea persoană, într-un limbaj simplu, accesibil, a motivelor juridice și de fapt ale privării sale de libertate astfel încât să poată discuta cu privire la legalitatea acesteia în fața unei instanțe în temeiul paragrafului 4. Persoana în cauză trebuie să beneficieze de aceste informații „în termenul cel mai scurt”, dar polițistul care îl arestează poate să nu i le ofere în întregime la fața locului. Pentru a stabili dacă a primit destule informații și suficient de

repede, trebuie să se țină seama de particularitățile cauzei (*Čonka împotriva Belgiei*, nr. 51564/99, pct. 50, CEDO 2002-I).

73. În prezenta cauză, Curtea observă că, astfel cum reiese din declarația reclamantului din 2 noiembrie 2001, data arestării sale, persoana în cauză a fost informată cu privire la acuzațiile aduse împotriva sa (supra, pct. 7). În plus, observă că, la 5 noiembrie 2001, a avut posibilitatea de a contesta legalitatea măsurii privative de libertate (supra, pct. 8).

74. Curtea consideră că informațiile astfel oferite cu privire la motivele arestării din 2 noiembrie 2001 îndeplinesc cerințele art. 5 § 2 din Convenție. Reiese că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în temeiul art. 35 § 3 și 4 din Convenție.

III. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ART. 5 § 3 DIN CONVENȚIE

75. Reclamantul pretinde că durata arestării sale preventive a depășit limita rezonabilă ținând seama de faptele de care era acuzat. Acesta invocă art. 5 § 3, formulat după cum urmează:

„Orice persoană arestată sau deținută, în condițiile prevăzute la paragraful 1 lit. c) din prezentul articol [...] are dreptul de a fi judecată într-un termen rezonabil sau eliberată în cursul procedurii. Punerea în libertate poate fi subordonată unei garanții care să asigure prezentarea persoanei în cauză la audiere.”

76. Guvernul contestă acest argument.

A. Cu privire la admisibilitate

77. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 din Convenție. De asemenea, subliniază că nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, este necesar să fie declarat admisibil.

B. Cu privire la fond

1. Cu privire la durata perioadei care trebuie luată în considerare

78. Curtea observă că reclamantul a fost privat de libertate între 2 noiembrie 2001 și 13 ianuarie 2003 (a se vedea supra, pct. 6 și 35).

79. Rezultă că durata detenției reclamantului, din perspectiva art. 5 § 3 din Convenție, a durat un an, două luni și unsprezece zile.

2. Cu privire la caracterul rezonabil al duratei detenției

80. Guvernul susține că, ținând seama de circumstanțele cauzei, un an și două luni de arestare preventivă (de la 2 noiembrie 2001 la 13 ianuarie 2003) nu reprezintă o durată nerezonabilă de detenție în sensul art. 5 § 3 din Convenție. Acesta susține că reclamantul era un recidivist care reprezenta un pericol pentru ordinea publică și că infracțiunea de care era acuzat prezenta un grad ridicat de pericol social. De asemenea, afirmă că, dacă ar fi fost pusă în libertate, ar fi existat un risc ca persoana în cauză să se sustragă justiției. Toate aceste motive ar fi fost invocate de instanțele interne pentru a justifica menținerea arestării preventive a reclamantului. În cele din urmă, Guvernul insistă asupra complexității cauzei (mai mult de douăzeci de societăți comerciale se constituiseră părți civile, au avut loc patruzeci de ședințe) și face trimitere la jurisprudența Curții [*Maresova și Mares împotriva Republicii Cehe* (dec.), nr. 74365/01, 6 mai 2003].

81. Curtea reamintește că, în conformitate cu jurisprudența sa constantă, existența unor motive plauzibile pentru a suspecta că persoana arestată a săvârșit o infracțiune este o condiție *sine qua non* a legalității menținerii detenției. Totuși, după un anumit timp, acest lucru nu mai

este suficient. În acest caz, Curtea trebuie să stabilească dacă celelalte motive invocate de autoritățile judiciare legitimează în continuare privarea de libertate. Atunci când acestea se dovedesc „relevante” și „suficiente”, verifică, de asemenea, dacă autoritățile naționale competente au contribuit cu o „diligență deosebită” la continuarea procedurii [a se vedea, printre altele, *Labita împotriva Italiei* (GC), nr. 26772/95, pct. 152-153, CEDO 2000-IV].

82. Având în vedere faptele relevante în speță, Curtea consideră că existau motive plauzibile pentru a suspecta că reclamantul a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală, și anume înșelăciunea (a se vedea supra, pct. 5).

83. Cu privire la pericolul de a împiedica buna derulare a procesului penal, acesta nu poate fi invocat în mod abstract de autorități, ci trebuie să se bazeze pe probe factice (*Becciev împotriva Moldovei*, nr. 9190/03, pct. 59, 4 octombrie 2005). La fel se întâmplă în cazul tulburărilor aduse ordinii publice: dacă un asemenea motiv poate fi luat în calcul potrivit art. 5 în circumstanțe excepționale și în măsura în care dreptul intern recunoaște această noțiune, acesta nu poate fi considerat relevant și suficient decât dacă se bazează pe fapte de natură să indice că eliberarea deținutului ar tulbura cu adevărat ordinea publică (*Letellier împotriva Franței*, 26 iunie 1991, seria A nr. 207, pct. 51).

84. Curtea reamintește că, în cauza *Calmanovici* (nr. 42250/02, pct. 101, 1 iulie 2008), a concluzionat că autoritățile nu au oferit motive „relevante și suficiente” pentru a justifica necesitatea menținerii reclamantului în arest preventiv timp de aproximativ trei luni și jumătate, având în vedere că nu au prezentat fapte concrete în raport cu riscurile asumate în caz de punere în libertate a persoanei în cauză, că acestea nu au examinat individual situația acestuia și că nu au ținut seama de posibilitatea aplicării de măsuri alternative pentru detenție.

85. În speță, după examinarea faptelor relevante, Curtea consideră că Guvernul nu a prezentat elemente care să conducă la o concluzie diferită. În speță, reclamantul a fost menținut în arest preventiv timp de un an și două luni fără să fi fost judecat pentru infracțiunile de care era acuzat (supra, pct. 36). Or, cu excepția ordonanței procurorului din 2 noiembrie 2001 întemeiată pe art. 148 lit. f) și h) C. proc. pen., toate celelalte hotărâri care au dus la menținerea arestării preventive a reclamantului s-au bazat în principal pe art. 148 lit. h) C. proc. pen.

86. Curtea evidențiază, în special, faptul că din deciziile relevante reiese că, precum în cauza menționată, instanțele interne nu au oferit motive concrete pentru a susține argumentul „pericolului pentru ordinea publică” și pentru a justifica, în temeiul art. 148 lit. h) C. proc. pen., necesitatea menținerii reclamantului în arest, deși jurisprudența internă a precizat criteriile și elementele de care trebuie să se țină seama în cazul unei astfel de examinări și că art. 155 C. proc. pen. solicita instanțelor să ofere motive în acest temei. În principal, instanțele s-au limitat la reproducerea textului acestui din urmă articol în mod stereotip (*Calmanovici*, citată anterior, pct. 97).

87. În cele din urmă, astfel cum reiese din fapte, Curtea subliniază că instanțele interne nu au invocat buna derulare a procedurii și pericolul pentru ordinea publică decât de trei ori (supra, pct. 10, 28 și 30), în timp ce mandatul de arestare preventivă al reclamantului a fost prelungit pentru mai mult de un an. Cu privire la eventuala piedică în calea bunei derulări a procedurii, instanțele nu au prezentat niciodată dovezi în sprijinul acestei afirmații. În plus, Curtea observă că instanțele interne nu au examinat în mod individual situația reclamantului, profilul său personal și situația sa familială și nu au examinat niciodată posibilitatea adoptării uneia dintre măsurile alternative prevăzute de dreptul intern, deși art. 5 § 3 conține cerința ca autoritățile să țină seama de asemenea măsuri în măsura în care se pot aplica situației în cauză, iar acuzatul oferă garanții privind prezentarea la audiere (supra, pct. 10, 11, 15 și 16) (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Becciev*, citată anterior, pct. 62, și *Calmanovici*, citată anterior, pct. 98 și 100).

88. Având în vedere considerentele de mai sus, Curtea consideră că autoritățile nu au oferit motive „relevante și suficiente” pentru a justifica necesitatea menținerii reclamantului în arest preventiv pentru perioada în cauză. Aceasta consideră că numai menționarea stării de recidivă

a reclamantului nu este suficientă pentru a justifica o arestare preventivă pentru perioada în cauză.

89. În aceste circumstanțe, nu este necesar să se verifice și dacă autoritățile naționale competente au contribuit cu o „diligență deosebită” la continuarea procedurii (*Dolgova împotriva Rusiei*, nr. 11886/05, pct. 50 *in fine*, 2 martie 2006). Aceste elemente îi sunt suficiente Curții pentru a stabili că, în speță, a fost încălcat art. 5 § 3 din Convenție.

IV. CU PRIVIRE LA CELELALTE PRETINSE ÎNCĂLCĂRI

A. Cu privire la art. 3 din Convenție

90. În observațiile sale din 3 septembrie 2003, în răspuns la cele ale Guvernului, reclamantul a denunțat condițiile materiale din Penitenciarul Botoșani, în special suprapopularea (47 de persoane într-o cameră de 14 paturi) și umiliința îndurată din cauza paraliziei care îl împiedica să se deplaseze, reprezentând, potrivit acestuia, tratamente contrare art. 3 din Convenție.

91. Curtea reamintește că, în conformitate cu art. 35 § 1 din Convenție, nu poate fi sesizată decât în termen de șase luni de la data deciziei interne definitive pronunțate în cadrul normal al epuizării căilor de atac interne care pot să ofere un mijloc eficient și suficient pentru repararea capetelor de cerere care fac obiectul cererii. În lipsa unei căi de atac eficiente, termenul de șase luni prevăzut la art. 35 § 1 curge începând cu actul sau decizia incriminată și, atunci când este vorba de o situație continuă, începând cu sfârșitul acesteia [a se vedea, printre altele, *Mujea împotriva României* (dec.) nr. 44696/98, 10 septembrie 2002].

92. În speță, Curtea evidențiază că reclamantul a fost arestat preventiv prin ordonanța procurorului din 2 noiembrie 2001 și că a fost eliberat la 13 ianuarie 2003, prin încheierea pronunțată de Judecătoria Moinești. Reiese că acest capăt de cerere invocat la 3 septembrie 2003 este tardiv și trebuie respins în temeiul art. 35 § 1 și 4 din Convenție.

B. Cu privire la art. 6 § 1 din Convenție

93. Denunțând imposibilitatea de a se apăra în cursul procesului său penal, reclamantul se plânge de o atingere adusă drepturilor garantate de art. 6 § 1 din Convenție, ale cărui părți relevante în speță prevăd următoarele:

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil [...] și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială [...], care va hotărî [...] asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. (...)”

94. Astfel cum reiese din elementele prezentate de părți, Curtea observă că procedura penală îndreptată împotriva reclamantului nu s-a soluționat prin nicio decizie cu privire la temeinicia acuzațiilor aduse împotriva sa, persoana în cauză fiind eliberată din motive medicale. Rezultă că acest capăt de cerere trebuie respins ca fiind incompatibil *ratione personae* în temeiul art. 35 § 3 și 4 din Convenție.

C. Cu privire la art. 7 din Convenție

95. Reclamantul denunță o încălcare a art. 7 din Convenție; afirmă că răspunderea sa era de natură civilă și nu penală, întrucât, potrivit acestuia, emiterea de bilete la ordin nu putea fi calificată drept înșelăciune. Dispoziția invocată se citește după cum urmează:

„1. Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul în care a fost săvârșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național sau internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea care era aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii.

2. Prezentul articol nu va aduce atingere judecării și pedepsirii unei persoane vinovate de o acțiune sau de o omisiune care, în momentul săvârșirii sale, era considerată infracțiune potrivit principiilor generale de drept recunoscute de națiunile civilizate.”

96. Curtea observă că, la momentul faptelor, precum și la data adoptării prezentei hotărâri, înșelăciunea era prevăzută la art. 215 C. pen. În orice caz, din elementele prezentate de părți nu reiese că reclamantul a făcut obiectul unei condamnări în cadrul procedurii în litigiu. Rezultă că acest capăt de cerere trebuie respins ca fiind incompatibil *ratione personae* în temeiul art. 35 § 3 și 4 din Convenție.

V. Cu privire la aplicarea art. 41 din Convenție

97. Art. 41 din Convenție prevede:

„În cazul în care Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

98. La 24 martie 2009, după ce Curtea a decis să examineze în același timp admisibilitatea și fondul cauzei, reclamantului i s-a solicitat să trimită pretențiile sale, înainte de 24 aprilie 2009, în temeiul art. 41 din Convenție. Având în vedere că această cerere a rămas fără răspuns, Curtea consideră că nu este necesar să i se acorde vreo sumă cu acest titlu.

***PENTRU ACESTE MOTIVE,
În unanimitate,
CURTEA,***

1. Declară cererea admisibilă în ceea ce privește capătul de cerere întemeiat pe art. 5 § 3 din Convenție și inadmisibilă pentru celelalte capete de cerere;

2. Hotărăște că a fost încălcat art. 5 § 3 din Convenție.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris, la 2 februarie 2010, în temeiul art. 77 § 2 și 3 din regulament.

Stanley Naismith
Grefier adjunct

Josep Casadevall
Președinte